

Sukladno odredbama članka 15. stavak 2. i 3. i članka 8. stavak 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga («Narodne novine» broj 140/05), članka 15. stavak 2. i stavak 4. točka 1. Zakona o tržištu vrijednosnih papira («Narodne novine» br. 84/02, 138/06), u predmetu nadzora nad trgovanjem dionicama izdavatelja Božjakovina d.d. Božjakovina, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, na sjednici održanoj dana 22. studenoga 2007. godine, donijela je

RJEŠENJE

- I** Poništava se transakcija sklopljena na Zagrebačkoj burzi d.d. dana **21. rujna 2007. godine**, s brojem transakcije **428213**, koja se odnosi na trgovinu vrijednosnim papirom oznake **BZJK-R-A**, izdavatelja **Božjakovina d.d. Božjakovina**, ukupne količine **5 (pet) dionica**;
- II** Poništava se transakcija sklopljena na Zagrebačkoj burzi d.d. dana **21. rujna 2007. godine**, s brojem transakcije **428238**, koja se odnosi na trgovinu vrijednosnim papirom oznake **BZJK-R-A**, izdavatelja **Božjakovina d.d. Božjakovina**, ukupne količine **5 (pet) dionica**;
- III** Nalaže se Zagrebačkoj burzi d.d. da bez odgode evidentira u svojim trgovinskim podacima poništenje transakcija navedenih u točkama I i II izreke ovog Rješenja te da o učinjenom bez odgode obavijesti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga;
- IV** Nalaže se Središnjoj depozitarnoj agenciji d.d. da bez odgode evidentira u svom računalnom sustavu poništenje transakcija navedenih u točkama I i II izreke ovog Rješenja, obavi obračun za namiru te da o učinjenom bez odgode obavijesti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga;
- V** Ovim Rješenjem stavlja se izvan snage Privremeno rješenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 25. rujna 2007. godine, Klase: UP/I-451-04/07-27/10, Ur.broj: 326-323/07-1;
- VI** Nalaže se ovlaštenom društvu Abacus brokeri d.d. Zagreb, da o poništenju transakcija iz točaka I i II izreke ovog Rješenja bez odgode obavijesti klijente nalogodavce te da o učinjenom bez odgode obavijesti Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga;
- VII** Ovo Rješenje objavit će se u «Narodnim novinama».

Obrazloženje

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje: Agencija) dana 25. rujna 2007. godine donijela je Privremeno rješenje kojim je naložila Središnjoj depozitarnoj agenciji d.d. obustavu svih radnji prijenosa vlasništva s računa prenositelja na račun stjecatelja, a na temelju transakcija sklopljenih na Zagrebačkoj burzi d.d. dana 21. rujna 2007. godine, s brojevima transakcija **428213** i **428238** koje se odnose na trgovinu vrijednosnim papirom izdavatelja **Božjakovina d.d. Božjakovina**, burzovne oznake BZJK-R-A (dalje: *Izdavatelj*), u trajanju od 60 dana od konačnosti Privremenog rješenja.

Agencija je dana 21. rujna 2007. godine, provodeći redovni nadzor trgovanja na Zagrebačkoj burzi d.d. uočila da je ovlašteno društvo Abacus brokeri d.d. Zagreb, postupajući po nalogu klijenata za kupnju i prodaju dionica Izdavatelja, izvršilo kupnju i prodaju 10 predmetnih dionica na način da su izvršene dvije transakcije (s rednim brojevima 428213 i 428238), a u svakoj od njih je kupljeno i prodano po pet dionica Izdavatelja.

Trgovanje je dana 21. rujna 2007. godine započelo transakcijama rednog broja 428143 i 428193 po cijeni od 1001,00 kuna po dionici i ukupne količine 7 dionica nakon čega su izvršene sporne transakcije s rednim brojevima 428213 i 428238.

Transakcijom broj 428213 izvršena je kupoprodaja pet predmetnih dionica po cijeni od 1.180,00 kuna po dionici što predstavlja porast cijene od 12,37% u odnosu na prosječnu ponderiranu cijenu prethodnog dana.

Transakcijom broj 428238 izvršena je kupoprodaja pet predmetnih dionica po cijeni od 1.160,00 kuna po dionici što predstavlja porast cijene od 10,47% u odnosu na prosječnu ponderiranu cijenu prethodnog dana.

Navedenim transakcijama cijena je ukupno porasla za 17,88%, odnosno 15,88% u odnosu na prvu cijenu toga dana.

Agencija je uvidom u ispis iz knjige naloga ovlaštenog društva Abacus brokeri d.d. utvrdila da su nalogodavac kupac u prvoj spornoj transakciji i nalogodavac prodavatelj u drugoj spornoj transakciji ista fizička osoba te da su nalogodavac prodavatelj u prvoj spornoj transakciji i nalogodavac kupac u drugoj spornoj transakciji također ista fizička osoba.

Navedeno upućuje na osnovanu sumnju da su predmetne transakcije obavljene s ciljem povećanja cijene toga vrijednosnog papira.

Temeljem odredbi članka 14. Zakona o tržištu vrijednosnih papira («Narodne novine» br. 84/02, 138/06, dalje: Zakon), Agencija obavlja nadzor, analizom i uvidom u financijska i poslovna izvješća, poslovnu dokumentaciju te ostale podatke i evidencije koje su nadzirane osobe obvezne voditi ili dostavljati Agenciji, kao i uzimanjem izjava i očitovanja od odgovornih osoba i ostalih zaposlenika u nadziranoj pravnoj osobi, i od drugih fizičkih osoba koje imaju saznanja od interesa za nadzor.

Sukladno svojim zakonskim ovlastima Agencija je zatražila od ovlaštenog društava koje je posredovalo u transakcijama dostavu dokumentacije vezane uz trgovanje kao i pismena očitovanja nalogodavatelja o okolnostima transakcije.

Ovlašteno društvo Abacus brokeri d.d. Zagreb, dostavilo je Agenciji ispis iz knjige naloga. Uvidom u istu utvrđeno je da je nalogodavac prodavatelj u prvoj transakciji nalog za prodaju dionica zadao u 12:31, dok je nalogodavac kupac u prvoj transakciji nalog za kupnju dionica zadao u 12:32, nakon čega je došlo do sklapanja transakcije. Također je utvrđeno da je nalogodavac kupac u drugoj transakciji svoj kupovni nalog zadao u 12:39, a nalogodavac prodavatelj u drugoj transakciji svoj prodajni nalog zadao u 12:40, nakon čega je sklopljena

transakcija. Uvidom u ispis iz knjige naloga je utvrđeno da su oba nalagodavca svoje naloge zadala elektronskim putem i pod identičnim uvjetima.

Oba nalagodavca dostavila su Agenciji svoja očitovanja.

Nalogodavac-kupac u prvoj transakciji, koji je ujedno i nalogodavac-prodavalatelj u drugoj transakciji, u svom pismenom očitovanju je naveo da poznaje drugu stranu s kojom su sklopljene predmetne transakcije te da često međusobno izmjenjuju informacije o stanju na burzi. Dana 21. rujna 2007. dogovorili su se da će prodati nekoliko dionica Izdavatelja kako bi kupili dionice nekog drugog izdavatelja koje su im se u tom trenutku učinile povoljne za kupnju. U očitovanju navodi kako je prilikom zadavanja naloga došlo do njegove pogreške, pa je umjesto naloga za prodaju predmetnih dionica zadao nalog na kupnju. Da je zadao „krivi“ nalog shvatio je nakon sklapanja transakcije, nakon čega se, umjesto da je zatražio poništenje transakcije od strane Zagrebačke burze d.d., dogovorio sa drugom stranom da od nje otkupi te iste dionice, na što je ovaj pristao, ali uz uvjet da ne snosi troškove provizije u obje transakcije.

Nalogodavac-prodavalatelj u prvoj transakciji, koji je ujedno i nalogodavac-kupac u drugoj transakciji, u svome je pismenom očitovanju također naveo da poznaje drugu stranu u predmetnim transakcijama te je potvrdio da je došlo do pogreške druge strane prilikom zadavanja naloga koji je izvršen u prvoj transakciji. Također je naveo da ga je druga strana kontaktirala te zamolila da ponovo kupi dionice, na što je on pristao uz uvjet da ne snosi troškove brokerske provizije.

Iz svega navedenog, odnosno iz prikupljene dokumentacije i zaprimljenih iskaza, Agencija ocjenjuje da su sporne transakcije dionicama Izdavatelja dana 21. rujna 2007. godine obavljene s ciljem povećanja cijene toga vrijednosnog papira i stvaranja privida trgovanja uslijed čega se kod drugih investitora stvorila kriva i obmanjujuća slika o tom vrijednosnom papiru.

Člankom 108. Zakona o tržištu vrijednosnih papira («Narodne novine» br. 84/02, 138/06, dalje: Zakon), propisano je da je manipuliranje tržištem poduzimanje radnji od strane bilo koje fizičke ili pravne osobe, kojima se kod drugih sudionika na tržištu vrijednosnih papira stvara ili može stvoriti kriva ili obmanjujuća slika o ponudi ili potražnji, cijeni ili prometu jednog ili više vrijednosnih papira, te je zabranjen svaki oblik manipuliranja tržištem.

Člankom 108. stavkom 2. točkom 1. Zakona o tržištu vrijednosnih papira («Narodne novine» br. 84/02, 138/06, dalje: Zakon), propisano je da se pod manipuliranjem tržište posebno smatra obavljanje poslova, odnosno davanje naloga za kupnju ili prodaju jednog ili više vrijednosnih papira, koji omogućuju jednoj ili više fizičkih ili pravnih osoba da temeljem međusobno usklađenog djelovanja, oblikuju cijenu jednog ili više vrijednosnih papira da bi utjecali na povećanje ili smanjenje cijene.

Temeljem članka 15. stavak 4. točka 1. Zakona, kada utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti kojima se ugrožava funkcioniranje tržišta kapitala, Agencija će poništiti transakciju sklopljenu na burzi, ako se utvrdi da jedan ili više elemenata transakcije ukazuju na kršenje odredbi Zakona.

Budući da Agencija ocjenjuje kako su navedene transakcije sa po pet dionica Izdavatelja učinjene temeljem međusobno usklađenog djelovanja dvije fizičke osobe, a s ciljem utjecaja na cijenu, odnosno povećanja cijene vrijednosnog papira oznake BZJK-R-A, čime se kod drugih sudionika na tržištu vrijednosnih papira mogla stvoriti kriva ili obmanjujuća slika o cijeni tog vrijednosnog papira, Agencija nalazi da su ispunjeni uvjeti iz članka 15. stavka 2. i stavka 4. točke 1. Zakona, pa je valjalo riješiti kao u izreci ovog Rješenja.

Sukladno članku 135. Zakona o općem upravnom postupku, Agencija smatra da je utvrdila činjenice i okolnosti koje su značajne za rješenje odnosno završetak postupka nadzora te je strankama u postupku prije donošenja bilo kakvih mjera bila dana mogućnost da se ostvare i zaštite svoja prava i pravne interese.

Sukladno odredbama članka 8. stavka 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga ovo Rješenje objavit će se u «Narodnim novinama».

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

Predsjednik Uprave

Ante Samodol

Klasa: UP/I-451-04/07-27/10
Ur. broj: 326-323/07-08
Zagreb, 22. studenoga 2007.